

Úvod do syntaxe

Mojmír Dočekal

JS 2023

Verbální fráze

- V je hlava: určuje distribuci a vnitřní vlastnosti VP;
- V je komplement T;
- V také determinuje vnitřní strukturu VP;
- už klasické slovníky mají informace jako tranzitivní, intransitivní, ...;

V adjunktivy

- věta jako

(1) Tahle dívka bude dávat obrázek na tvůj stůl v pondělí.

- má v sobě dvě VP – pro češtinu lze použít testy koordinace a topikalizace:

(2) Tahle dívka bude dávat obrázek na tvůj stůl a odcházet v pondělí.

(3) Tahle dívka bude dávat obrázek na tvůj stůl v pondělí a odcházet.

- topikalizace:

(4) Dávat obrázek na tvůj stůl v pondělí tahle dívka bude.

(5) Dávat obrázek na tvůj stůl tahle dívka bude v pondělí.

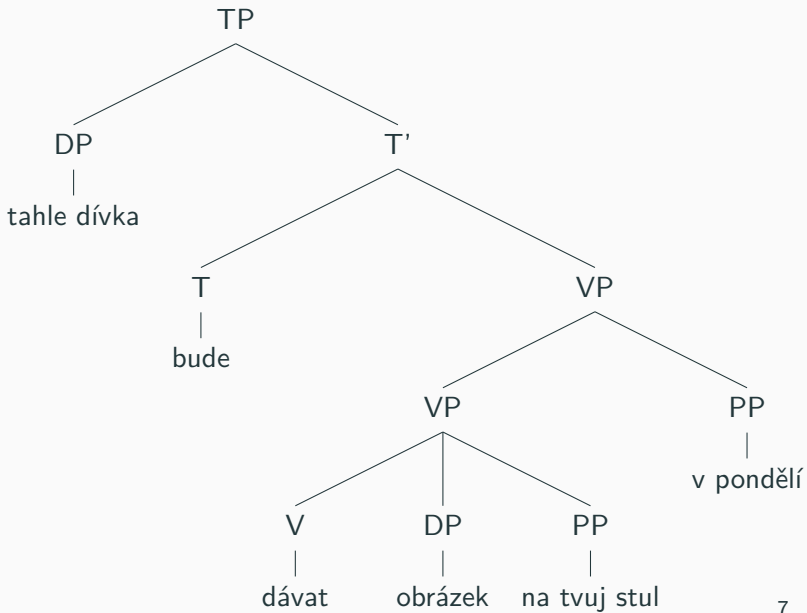
.

(6) *Dávat obrázek tahle dívka bude na tvůj stůl v pondělí.

(7) *Dávat tahle dívka bude obrázek na tvůj stůl v pondělí.

- to pak vede k obvyklé struktuře:

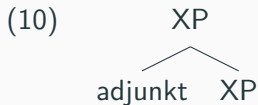
(8)

- (9) a. [[zabíjení pstruhů] paličkou]
b. *[[zabíjení paličkou] pstruhů]

- empirický argument pro větší blízkost argumentů (oproti adjunktům) k hlavě

- adjunkt:

- adjunkty:

(11) Petr přijel do školy [na kole].

(12) Marie koupí nějaké knížky [v tom novém knihkupectví].

(13) Marie vešla do místnost [o půl osmé].

(14) Marie napsala ten dopis [kuličkovým perem].

- obvyklé rozdíly mezi adjunkty a komplementy:
 - existence entit, na které odkazují komplementy je implicitní ve významu slovesa;
 - adjunkty jsou vždy opcionální, komplementy jsou většinou povinné;
 - komplementy nelze přidávat, adjunkty ano:

(15) *Petr koupil květiny knihy.

(16) *Petr napsal knihu dopis svému bratrovi.

(17) Petr koupil knihy [na náměstí] [v knihkupectví].

(18) Petr napsal dopis [v sobotu] [v pět hodin].

- sémantické rozdíly: komplementy denotují entity, které jsou vyžadovány a jsou specifické pro akci nebo událost, ke které referuje sloveso;
- adjunkty nejsou takto specifické – např. sloveso *políbit*;
- je to čistě jazyková věc – každá událost se děje v čase a v prostoru;

Doplnit neverbální argumenty/adjunkty

1) jména:

- deverbální jména (nominalizace): *přečtení* (GEN), *ukončení* (GEN)
- relační jména: *přítel* (GEN), *matka* (GEN), *soused* (GEN), *roh* (GEN), *noha* (GEN)

2) předložky:

- **Petr šel za*
- možný vztah: tranzitivní imperfektivní slovesa nevyžadují nutně argument (*Já už jsem jedl*) vs. tranzitivní perfektivní vyžadují argument (**Já už jsem snědl*)

Sémantické role

- agens, patiens, ...;
- theta kritérium;
- endoskeletální vs. exoskeletální syntax;
- co obsahuje lexikální jednotka: [...] X [0 – jen encyklopedické znalosti];

Rozvést sémantické role

- (19) a. Petr napsal tu tlustou knihu.
b. Ta tlustá kniha byla napsána Petrem.
- (20) a. To prase váží tunu.
b. *Ta tuna je vážena prasetem.
- pravidlo: pasivizace může proběhnout jen s Agensem (činitel děje) a Patiensem (objekt dějem zasažený)

V komplementy

- různé druhy sloves si berou různé komplementy: *divit se* – CP, DP, 0; *vědět* – CP, DP, 0; *říkat* – CP, DP, ne 0;
 - řídké výjimky selektují DP a PP: *dát, položit*;
 - různé druhy intranzitiv:
1. Unakuzativa – subjekt není agens a na otázku “Co se stalo?” lze odpovědět VS:
 - *umřít, padat, hořet, běžet, rozpouštět se, zlomit se*;

2. **Vypustit**: Inchoativa (middle): změna stavu, kterou podstupuje subjekt, tento subjekt není Agens:
- *rozpouští se, zlomil se;*
 - mívají kauzativní formu;
3. Unergativa – subjekt je Agens, ale nemají tranzitivní pandán:
- *plakat, spát, pracovat, foukat, žít;*
 - mívají cognate objekty – *Petr spal dlouhý spánek;*

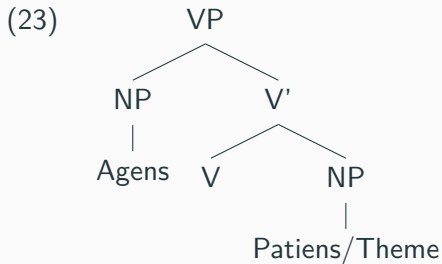
- některá slovesa umožňují vypustit objekt:

(21) Petr snědl oběd.

(22) Petr jedl.

- lexikální saturace argumentové pozice;
- rozlišení pochází od Burzia;

- předpokládejme, že platí UTAH:

- unakuzativa musí mít jinou syntax než unergativa;

- klasicky se to ukazuje na italštině;
- v italštině klitika nemůžou zůstat ve své bázové pozici, ale musí být adjungovány bezprostředně vlevo od finitního slovesa nebo auxiliáru:

(24) Marie ha visto Gianni
Marie AUX viděla Gianniho

(25) *Marie ha visto lo
Marie AUX viděla ho

(26) Marie lo ha visto
Marie ho AUX viděla

- to se týká zájmných objektových klitik i zájmen po číslovkách;
- po číslovkách se objevuje speciální klitika *ne* – partitivní klitika:

(27) Gianni trascorrerà tre settimane a Milano
Honza stráví tři týdny v Miláně

(28) *Gianni trascorrerà tre ne a Milano
Honza stráví tři z_nich v Miláně

(29) Gianni ne trascorrerà tre a Milano
Honza z_nich stráví tři v Miláně

- tento proces není možný ze subjektové pozice:

(30) *Alcuni persone trascorreranno tre settimane a Milano*
Někteří lidé stráví tři týdny v Miláně

(31) **Alcuni ne trascorreranno tre settimane a Milano*
Někteří z_nich stráví tři týdny v Miláně

- generalizace:

(32) *Ne*-klitizace je možná jen z konstituentu v objektové pozici.

- italština stejně jako čeština dovoluje S-V inverzi:

(33) *Telefoneranno tre persone domani.*
Zatelefonují tři lidé zítra

- u unergativních sloves je *ne*-klitizace vyloučená:

(34) **Ne telefoneranno tre domani.*

Z_nich zavolají tři zítra

- ale u unakuzativních sloves je to v pořádku:

(35) *Ne arriveranno tre domani.*

Z_nich přijedou tři zítra

- navíc se to v italštině projevuje i selekcí minulého auxiliáru:

(36) *Giacomo ha telefonato.*

(37) *Giacomo è arrivato.*

- stejně tak u pasiva, což je syntaktické unakuzativum:

(38) Notevoli danni sono stati arrecati alla chiesa.

Vážná poškození jsou byly způsobeny PREP kostelu

- spolehlivých testů na unakuzativitu v češtině je pomálu. Kosta

(2004) uvádí několik testů, které mají rozhodnout o unakuzativitě/unergativitě

- například test z n-ového participa: n-ové participium unakuzativních sloves se vztahuje k hloubkovému objektu: *svalený kámen*, zatímco unergativní slovesa, která nemají hloubkový objekt, takové participium tvořit nemohou: **spaný Petr*;
- nemožnost derivovat agentivní jména od unakuzativních sloves: **utišitel*;

- nicméně v ruštině existuje dobrý důvod, proč věřit v unakuzativitu:

(39) ne prišlo ni odnogo človeka

- GenNeg v ruštině funguje jen VP-interně:

(40) Zdes' xorošie ljudi ne suščestvujut–existovat.

(41) Zdes' xorošich ljudej ne suščestvuet.

(42) Gribov zdes' ne rastet.

(43) Otveta iz polka ne prišlo.

(44) Nikakix dokladčikov-mluvčí ne pojavilos'.

- oproti:

- (45) *V pivbarax kul'turnyx ljudej ne p'et.
- (46) V pivbarax kul'turnye ljudi ne p'jut.
- (47) *Ni odnogo rebenka ne prygnulo—skákat.
- (48) *Na zavode nikakix ženščin ne rabotaet.
- (49) *Takix sobak ne kusaetsja.

The test that works

- from Romanova 2007
- Distributive and cumulative prefixes scoping over the subjects
This test has been offered in Borik (1995), Schoorlemmer (1995), Harves (2002), Romanova (Forthcoming). It is based on the structural position of some superlexical prefixes - namely, accumulative *na-* and distributive *pere-* - with respect to the verb and its arguments. The main idea is that cumulative *na-* and distributive *pere-* scope only over the internal arguments of the verb.

(50) Apostol Andrej nalovil peskarej.
CUM-caughtP .ms. gudgeons.GEN . apostle A.
Apostle Andrew has caught a lot of gudgeons.

- (51) I kto eto peremyl vse bokaly posle korporativnoj večerinki?
and who this DIST-washed .ms. all.pl. goblets.ACC . after
corporative.fem. party.GEN
Who was that that washed all the goblets after the office
party?
- (52) O, skolkjo sišek napadalo!
oh how.many cones.GEN . CUM-fellP .def.
Oh, what a lot of cones have fallen down!
- (53) Vse krysy peredoxli.
all rats.NOM . DIST-diedP pl.
All the rats died.

- Thus, in (44-a) and (44-b) the superlexical prefixes under discussion take scope over the direct objects of the verb, in (44-c) and (44-d) they scope over the subjects of the verb - but in fact, they are still internal arguments. I think it is better demonstrated by the accumulative prefix *na-*, because it requires an overt or covert quantifiers which assign genitive to the objects: in (44-a) it is gudgeons that are genitive, in (44-c) it is cones (here there is an overt quantifier though). The same configuration is not possible with unergative verbs at all: cumulative *na-* does not attach to the majority of them 12 , and 12 A so-called saturative *na-* can attach to unergatives, but it scopes over *-sja* coreferent with the external argument. with those it attaches to it never scopes over the subject. The same is true of distributive *pere-*:

- (54) *Pod batarejej naspalo mnogo kotjat.
P under radiator.INSTR. CUM-slept .def. many
kittens.GEN
A lot of kittens slept under the radiator.
- (55) *Deti pereplakali nad skazkoj.
children DIST-criedP .pl. over fairy.tale.INSTR
Children cried over the fairy tale one after another.

- From now on I will use this test for classifying the Russian verbs into unaccusative and unergative and thus it will be clear if we are getting an additional test for unaccusativity reflected in the pattern of attaching behavior of lexical prefixes.

The unaccusativity test applied to Pattern I and Pattern II intransitives

- Here I am going to apply the valid unaccusativity test to the verbs from section (30) (see (48) for Pattern I and (49) for Pattern II). The examples of Pattern I verbs in section (30) are:

(56) goretj burn, bežatj run, leztj climb, (u)pastj fall

- Under prefixation they bring about the structure similar to that of transitives: DP PRF-V PP. The examples of Pattern II verbs in section (30) were:

(57) dumatj think, dutj blow, rabotatj work, zitj live [✓]

- Under prefixation these verbs project structures different from both transitives and Pattern I intransitives in that they do not have a PP: DP PRF-V DP. As an unaccusativity diagnostic here I am using the accumulative prefix only for distributive

- (58) nagorelo električestva
CUM-burned .def. electricity.GEN.
lots of electricity was used
- (59) nabežalo z ljubopytnyx
CUM-ranP .def. curious.pl.GEN.
lots of curious people have come (by running)
- (60) našlo vsjakix pridurkov
P CUM-crawled .def. sundry.pl.GEN. morons.GEN lots of
different morons got in
- (61) napadalo apeljsinov
P CUM-fell .def. oranges.GEN.
lots of oranges fell down

(62) *nadumalo (mnogo) maljčikov
c P CUM-thought .def. (many) boys.GEN.
a lot of boys have thought

(63) *narabotalo kompjuterov
CUM-workedP .def. computers.GEN.
lots of computers have worked

(64) *nadulo uraganov P
CUM-blew .def. hurricanes.GEN.
lots of hurricanes have blown

(65) *nažilo z mnogo studentov
P CUM-lived .def. many students.GEN.
lots of students have lived

- As the tests in (48) and (49) show, I can boldly rename

Česká data

- (66)
- a. Tam po-umíralo vojáků.
 - b. *Tam po-pracovalo dělníků.
 - c. *Tam na-přemýšlelo myslitelů.

Selekce V komplementů a morfologie

- V vzniklá z N nebo A afixy *-izovat* / *-fikovat* jsou všechno tranzitiva:

(67) Vláša klasifikovala ty dokumenty/*0.

(68) Magistrát zmodernizoval náměstí/*0.

- v angličtině lze některé užit i intranzitivně, v češtině je nutné *se*:

(69) The activists union-ized.

(70) The war intensified.

- sufix *-able* (*-telný*) se kombinuje s tranzitivními slovesy, ale ne s unakuzativy:

(71) Ta hudba je poslouchatelná.

(72) *Petr je zmodrately.

Kompatibilita adjunktů V

- některé adjunkty se mohou kombinovat s jakoukoliv VP:

(73) Petr přijel/viděl Karla/dal knížku do knihovny [v sobotu].

- některé ne: *dalekohledem*

(74) Viděl jsem Petra dalekohledem.

(75) *Petr spal dalekohledem.

- některé adjunkty ukazují na aspekt:

(76) Petr psal dopis hodinu.

(77) *Petr psal dopis za hodinu.

(78) *Petr napsal dopis hodinu.

(79) Petr napsal dopis za hodinu.

- dokonavý vid – telická slovesa – mají kulminační bod;
- atelická slovesa nemají kulminační bod;
- v angličtině se to může změnit adjunktem:
- telické:

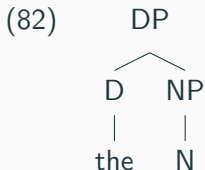
(80) I flew my spaceship to the morning star.

- atelické:

(81) I flew my spaceship.

DP

- klasická struktura:

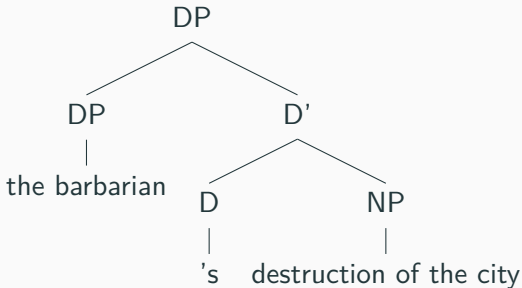

- v angličtině je komplementární distribuce mezi genitivem a determinátorem:

(83) *Bill's the book

- navíc je genitiv frázový: *the barbarian's destruction of the city*;
- klasická analýza:

(84)

- D tedy může mít komplement – NP i subjekt – *barbarian*;
- kromě toho i adjunkty:

(85) [only the student] left

(86) [even the student] left

- pravděpodobné vysvětlení variace: jazyky se liší tím, zda je daná pozice ve struktuře vyplněna morfologií/syntaxí nebo je to proměnná, která je vyplněna později;
- např. aspekt v angličtině chybí, ale jeho místo zaplňuje determinace jdoucí z členů

Cvičení

- identifikujte adjunkty a komplementy

- (87)
- a. Petr přečetl knihu v pondělí.
 - b. Petr spal na zahradě.
 - c. Petr řekl tu zprávu včera.
 - d. Petr řekl, že bude pršet, včera.
 - e. Petr studuje lingvistiku v Brně.

- (88)
- a. Petr dal knihu Marii v úterý.
 - b. Petr je celý život hrdý na svou vesnici.
 - c. Petr je řidič od svých osmácti.
 - d. Petr je soused Karla Nováka už několik let.
 - e. Petr dobře věděl, že bude pršet.
 - f. Petr dobře věděl kam jít.

- jeden z hlavních argumentů GG: za celou řadou konstrukcí v jednom i v různých jazycích je překvapivá jednoduchost a uniformita;
- jazyk tím připomíná vizuální modul:
 - nelze je přestat užívat – nemůžu zastavit rozpoznávání zvuků jako vět;
 - stejně tak u zraku – tisíce šedých bodů v 2D vidím jako 3D – to je princip pornografie – příroda nás nevybavila nástrojem na odlišení 2D a 3D;
- jazyk je také dvoudimenzionální – čas a tlak vzduchu;

Kontinuitní hypotéza

- Je-li hypotéza o vrozenosti správná, pak vrozené principy univerzální gramatiky vymezují prostor možných přirozených jazyků. Tento prostor pak dítě při učení se mateřskému jazyku prozkoumává a na základě vstupních dat pak vytváří gramatiku toho kterého jazyka. Je-li tedy předpoklad o vrozenosti správný, pak by mělo být možné najít stádium, ve kterém dítě používá syntaktické konstrukce, které nejsou součástí gramatiky jazyka, který se učí, ale patří do nějakého jiného přirozeného jazyka.
- Kterékoliv stádium osvojování si jazyka je totiž nutně stádiem možného lidského jazyka: této hypotéze se v GG říká kontinuitní hypotéza – zjednodušeně jde o to, že je-li tato hypotéza pravdivá, pak by se dětský jazyk měl od dospělého lišit pouze tím způsobem, jakým se od sebe liší dospělé jazyky navzájem.

- Pokud by učení se jazyku bylo procesem, který by se řídil pouze daty (byl by tedy metodologicky založen na empirismu a indukci), tak by potvrzení kontinuitní hypotézy bylo pro takový přístup poměrně dost vážným protiargumentem. GG vychází explicitně z racionalistických kořenů (Chomsky se vždy rád a často hlásí k Descartovi), takže potvrzení kontinuitní hypotézy je pro GG naopak velmi vítané.
- Jak ukazují výzkumy dětské řeči, je kontinuitní hypotéza zřejmě správná. Dobrým příkladem je použití mediální wh-pozice.
- Při výzkumu dětské americké angličtiny bylo zjištěno, že mnohé děti učící se tento jazyk produkují wh-otázky, které se vyskytují v jiných přirozených jazycích, ale ne v angličtině.

- Děti osvojující si americkou angličtinu často produkují věty, ve kterých je kopie holé wh-fráze umístěna u dlouhých wh-pohybů v mediální pozici (wh-fráze se tedy ve větě vyskytuje dvakrát), což je jev jinak běžný například v bavorské němčině. Věta (24) je tedy gramatickou větou dětské americké angličtiny (pochopitelně negramatickou větou americké angličtiny dospělých) a s patřičnými lexikálními substitucemi i gramatickou větou bavorské němčiny.
- citace: Pietroski, P., and S. Crain. 2002. Why Language Acquisition is a Snap. *The Linguistic Review*.

- Another example of childrens non-adult (but UG-compatible) productions is the medial-Wh phenomenon, which reveals a trace of Germanic in Child-English. Using an elicited production task, Thornton (1990) found that about one-third of the 3-4 year-old English-speaking children she studied consistently inserted an extra wh-word in their long-distance questions, as illustrated in (89) and (90) (also see Crain and Thornton, 1998; Thornton 1996, for a description of the experimental technique used to elicit long-distance wh-questions from children).

(89) What do you think what pigs eat?

(90) Who did he say who is in the box?

- This error by English-speaking children is presumably not a response to the children's environment, since medial-Wh constructions are not part of the primary linguistic data for children in English-speaking environments. However, structures like (90) and (89) are attested in dialects of German (McDaniel 1986), as the example in (91) illustrates (from McDaniel 1986).

(91) Weri glaubst du weri nach Hause geht?
Who do you think who goes home?

- Further investigation shows that the similarity of Child-English to a foreign language runs deep.

- For both adult Germans and American children, lexical (full) Wh-phrases cannot be repeated in the medial position. For example, German-speaking adults judge (92) unacceptable, and English-speaking children never produced strings like (92), as indicated by the '#.' Instead, children shortened the Wh-phrase or omitted it altogether, as in (93).

(92) *Wessen Buchi glaubst du wessen Buchi Hans liest?

Whose book do you think whose book Hans is reading?

(93) #Which Smurf do you think which Smurf is wearing roller skates?

(94) Which Smurf do you think (who) is wearing roller skates?

- Finally, children never used a medial-Wh when extracting from infinitival clauses, so they never asked questions like (95). Nor is this permissible in languages that allow the medial-Wh.

(95) #Who do you want who to win?

- This complex pattern of linguistic behavior suggests, once again, that many children of English-speakers go through a stage at which they speak a language that is like (adult) English in many respects, but one that is also like German in allowing for the medial-Wh. There is nothing wrong with such a language – it just happens that adults in the local community do not speak it. To conclude, the non-adult linguistic behavior of children is relevant for the recent debate on nativism.

- The evidence we reviewed from Child-English suggests that children may often fail to match their hypotheses to the input in ways that run counter to the kind of account of language acquisition offered by Pullum and Scholtz.
- Instead, children appear to be free to project unattested hypotheses, so long as incorrect hypotheses can later be retracted, presumably on the basis of positive evidence. If the ways in which child and adult language can differ is limited to ways in which adult languages can differ from each other, then this would be compelling evidence in favor of the theory of Universal Grammar. On the account we envision, children's linguistic experience drives children through an innately specified space of grammars, until they hit upon one that is sufficiently like those of adult speakers around them, with the result that further data no longer prompts further language change.

- Fakt, že děti učící se americkou angličtinu produkují konstrukce s mediální wh-kopíí je důležitý, ale ještě pozoruhodnější je fakt, že tyto děti systematicky odmítají mediální wh-konstrukce, které jsou negramatické i v bavorštině. Taková pozorování jsou lehce vysvětlitelná, přijmeme-li naturalistický a nativistický program, který tvrdí, že prostor možných přirozených jazyků je vymezen vrozenými specifikacemi designu těchto jazyků, ale tyto data lze jen velmi těžko vysvětlit z pozic jiných teorií jazyka.

Hlavovitost (headedness)

- fráze, stejně jako slova, jsou tvořeny z elementů, kde jeden z nich hlava, ten určuje fundamentální vlastnosti těchto frází:

1. Vlastnosti frází:

1.1 Každý konstituent má hlavu.

1.2 Tato hlava je vždy morfém nebo slovo (D, N, V, ...).

1.3 Hlava je jedinečná.

1.4 Každý morfém je hlavou nějakého konstituentu.

1.5 Obecně, žádný ne-konstituent nemá jedinečnou hlavu.

- pro (a) jsou problémy fráze, které na první pohled nemají hlavu:

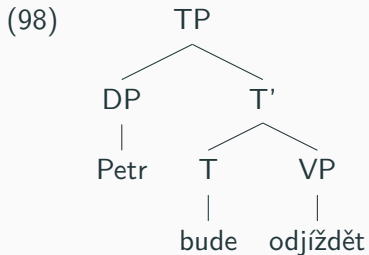
(96) I know [_{CP} he can sing].

- (e):

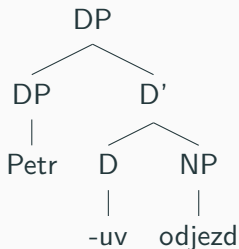
(97) Její **malá sestra bude** kreslit květiny.

- není žádná jedinečná hlava;

- TP a DP mají mnoho společného:

(99)

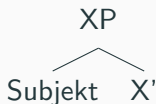
- DP i TP mají DP subjekt a VP/NP komplement + adjunkty;
- uniformita skrze kategorie;
- X-bar teorie: množina principů, které určují, jak vypadá vnitřní struktura jakékoliv fráze;
- určují jakýkoliv konstituent v jakémkoliv jazyce;

1. Vlastnosti frází:

- 1.1 Každý konstituent má hlavu.
- 1.2 Tato hlava je vždy morfém nebo slovo (D, N, V, ...).
- 1.3 Hlava je jedinečná.
- 1.4 Každý morfém je hlavou nějakého konstituentu.
- 1.5 Obecně, žádný ne-konstituent nemá jedinečnou hlavu.
- 1.6 Největší konstituent, který má jako hlavu H, je označen HP nebo H^{max} a nazývá se maximální (frázová) projekce H.
- 1.7 HP nebo H^{max} je konstituent obsahující konstituent H' a nejvýše jednu sestru H', která se nazývá specifikátor (subjekt) H.
- 1.8 H' je konstituent obsahující hlavu H a její sestru/sestry. Tyto sestry se nazývají komplementy H.
- 1.9 HP může obsahovat HP a sesterský konstituent k HP, který se

- X' neurčuje linearitu – je to „závěsná dekorativní konstrukce“;
- rozkreslit:

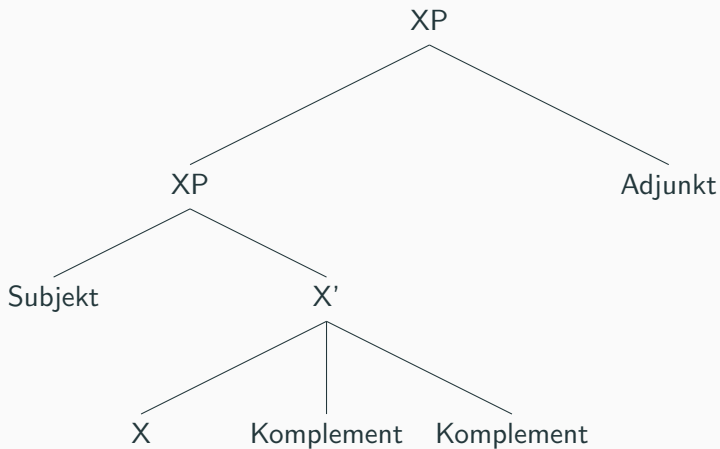
(100) subjekt/specifikátor:

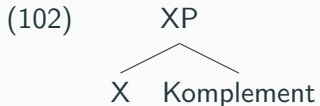
- jeden adjunkt, dva adjunkty, jeden komplement, dva komplementy;

- obecně:

(101)

- pokud není přítomen subjekt, tak se zkracuje:

- zmínit změny – Bare phrase structure, multiple specifiers, ...;

Některé důsledky

- některé empirické nesrovnalosti lze pokrýt nulovými/tichými hlavami;

Nulové hlavy: D

- v angličtině existuje následující paradigma:

(103) the book / the books / a book / books

- množné číslo bez členu má dva významy: indefinite a generický:

(104) Books would please me.

(105) Beavers build dams.

- stejně tak zájmena a vlastní jména: objevují se bez členu, ale mají distribuci jako DP;
- zjednodušení: DP bez vnitřní struktury;

Nulové hlavy: T

- v angličtině je minulý čas manifestován sufixem *-ed*, budoucí čas auxiliárem *will* a infinitivní T jako *to*:

(106) I washed myself.

(107) I will wash myself.

(108) I want to wash myself.

- ale v přítomném čase není kromě 3. osoby nic:

(109) I wash myself.

(110) He washes myself.

Nulové hlavy: C

- angličtina:

(111) John thinks that Mary left.

(112) John thinks Mary left.

(113) John whispered that Mary left.

(114) *John whispered Mary left.

- dvě možnosti, jak popsat opcionálnost C *that*:

1. některá V selektují CP nebo TP;
2. slovesa selektují CP, ale některá umožňují nulové C;

- druhá možnost má predikci v tom, že jazyky bez nulového C nemohou mít TP komplementy – příklady z holandštiny a francouzštiny a stejně se chová i čeština:

(115) Petr myslí, *(že) Marie odešla.

- podobně – v angličtině jde:

(116) before [_{CP} 0 [_{TP} John left]]

(117) after [_{CP} 0 [_{TP} John left]]

- v češtině, stejně jako v holandštině a francouzštině to jde jen s CP (inkorporované C)?:

(118) potom Jan odešel/*po Jan odešel

(119) předtím Jan odešel/před Jan odešel

- X' predikuje totální paralelismus mezi frázovými typy, což neodpovídá;

1. Rozdíly:

1.1 Chybí subjekty u C, P, A, V, N.

1.2 DP a TP mají různé možnosti subjektů (DP nemá CP subjekty).

1.3 Různé kategorie si berou různé počty komplementů, různé druhy komplementů a adjunktů:

1.3.1 C, T, D, P a A si berou jen jeden komplement, V a N mohou mít více komplementů.

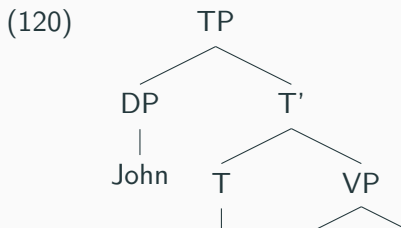
1.3.2 C, T a D si berou jen jeden typ komplementu a každá naprosto specifický.

1.3.3 P, V, N a A si berou různé druhy komplementů.

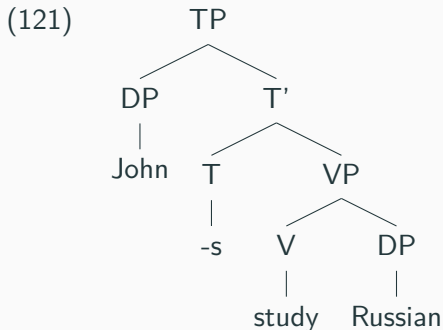
- C, T a D jsou stejné vzhledem k tomu, kolik a jaké si berou komplementy;
- jsou to „close class“ items;
- P, V, N a A nemají subjekty a mají různý počet a různé komplementy;
- CP nemají žádné adjunkty – pravděpodobně proto, že C nemůže být modifikováno;

Anglické verbální formy

- hlavní předpoklad: komplexní morfologie je zobrazena v syntaxi;
- problém pro X' je jednoduchý minulý a přítomný čas v angličtině;
- minulá a přítomná slovesa jsou jednoduchá slova, ale morfologicky jsou komplexní: skládají se z V a z T;
- X' předpovídá správně strukturu pro budoucí čas:

- a pro přítomný čas:

- ale tento strom je morfologicky špatně, protože T nemůže být připojen na jména, ale jen na slovesa;
- jsou dvě možnosti, jak to vyřešit:
 - V se pohybuje nahoru do T;
 - T se pohybuje dolů na V;

- pro finitní anglické sloveso se tvrdí, že T se pohybuje dolů, protože existuje následující vzor:

- (122)
- a. John will carefully study Russian.
 - b. John carefully studies Russian.
 - c. *John studies carefully Russian.

- pohyb T na V se nazývá **affix hopping**;

- podobná argumentace je z VP elipsy:

- (123) a. she [_T will] [use paints]
b. I wonder if she will [use paints].
c. Yes, she will/*yes, she/*yes, she will use
- (124) a. she [[_Vuse] -ed _T] paints
b. I wonder if she used paints.
c. Yes, she did/*yes, she/*yes, she used

- VP elipsa: T není obsažen ve VP – VP delece nastane před AH a pak, protože afix potřebuje V, tak se vloží pomocné sloveso *do*;
- nicméně to není celý příběh: v angličtině je možné mít víc auxiliárů:

(125) John will have been eating cake.

- elipsa ukazuje, že to všechno jsou VP:

- (126)
- *Mary won't have been eating cake, but John.
 - Mary won't have been eating cake, but John will.
 - Mary won't have been eating cake, but John will have.
 - Mary won't have been eating cake, but John will have been.

- V po auxiliáru *have* musí být v minulém participiálním tvaru (-en/-ed);

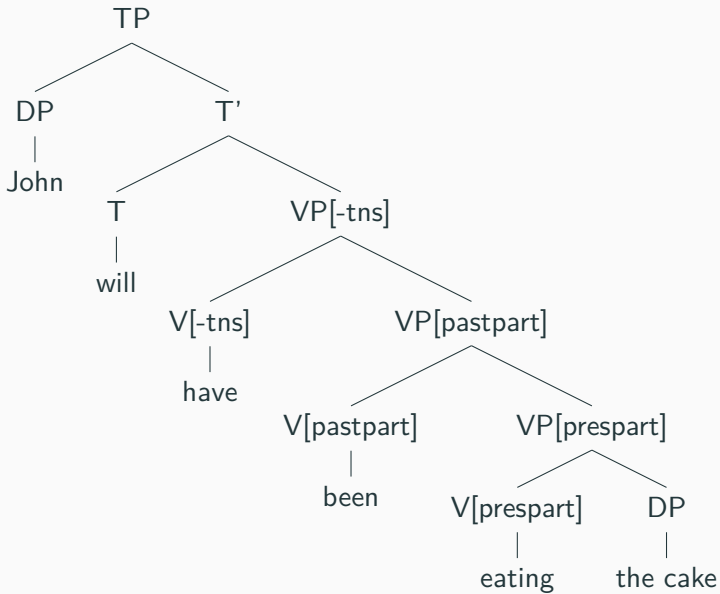
- V po auxiliáru *be* musí být v současném participálním tvaru:

(127) John has eaten/taken/hidden/... the cake.

(128) John is eating/taking/hiding/... the cake.

- zápis:
 - *will*: V?, selektuje VP[infinitive] = VP[-tns];
 - *have*: V, selektuje VP[past participle]
 - *be*: V, selektuje VP[present participle]

(129)

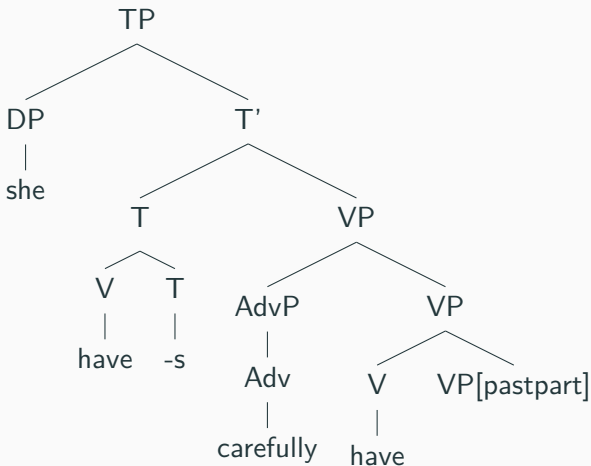

- různé VP, takže každá z nich může být modifikována adverbium: *enthusiastically* – negramaticky je to jen mezi V a objektem;
- nicméně auxiliáry se chovají jinak než lexikální slovesa – adverbium může stát mezi časovaným auxiliárem a jeho komplementem, takže auxiliár stojí vlevo od adverbia, což je u lexikálního slovesa nemožné:

- (130)
- *John studies carefully Russian.
 - *John studied carefully Russian.
 - John has carefully studied Russian.
 - John had carefully studied Russian.
 - John is carefully studying Russian.
 - John was carefully studying Russian.

- to vypadá tak, že na lexikální sloveso se afix hopuje, zatímco u auxiliáru to spíš vypadá tak, že tato slovesa se pohybují nahoru;
- to se nazývá V-to-T pohyb;

(131)

- It is sometimes proposed the dedicated functional projection for the polarity particles (see Laka 1990) which is also used for the focus licensing. Laka (1990) postulates two different *Polarity phrases* (ΣP), one between VP and TP and one between TP and CP.
- If we assume that Czech polarity particles in VPE are located in the lower ΣP , then we predict the difference between high verbal forms and low verbal forms in their ability to occur in VPE.

- High verbal forms are base generated in T and low verbal forms are base generated somewhere lower, e.g.. in *v* (future auxiliary) and in V (main verbs). The exact location of low verbal forms is irrelevant for the purposes of this paper, it is sufficient to assume that low verbal forms are base generated below ΣP . This is of course the same phenomena as negation test used in Veselovská (2004). The negation test distinguishes between low verbal forms and high verbal forms – the later can bear negation, the former cannot.

- (132) a. *Já nejsem přišel.
b. Já jsem nepřišel.
- (133) a. *Já nebych přišel.
b. Já bych nepřišel.
- (134) a. Já nebudu chodit.
b. *Já budu nechodit.[¹]
- (135) a. Já nejsem student.
b. *Já jsem nestudent.

- If we assume the head movement through ΣP for negated verbs, then high verbal forms cannot be negated, because T head is above Σ head.

- auxiliární slovesa, subjunktiv: - T
- lexikální slovesa plus budoucí auxiliár: V

(136)

